

โครงการวิจัยปฏิบัติการเรื่อง

“การจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา (ภาษาไทย – มลายูถิ่น) ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้”

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยปฏิบัติการเรื่อง “การจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา (ภาษาไทย - มลายูถิ่น) ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้” ได้ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ประกอบด้วยจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาสและสตูล) ตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๓ ภายใต้การดูแลรับผิดชอบของศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเซีย มหาวิทยาลัยมหิดล โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) องค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (ยูนิเซฟ) และมหาวิทยาลัยมหิดล

โครงการทวิภาษาฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเน้นการใช้ทุนทางภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นฐานและเชื่อมโยงภาษาและวัฒนธรรมส่วนกลาง ในกรอบการทำงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ทั้งในระดับพื้นที่ ส่วนกลาง และต่างประเทศในทุกขั้นตอนกระบวนการ ตั้งแต่การสร้างระบบตัวเขียน การสร้างหลักสูตรและแผนการสอน การสร้างสื่อการเรียนการสอน และเป็นผู้สอนจริงโดยใช้เทคนิคกลวิธีการสอนแบบทวิ/พหุภาษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผลสำเร็จของการดำเนินงาน เห็นได้ชัดเจนจากผลที่เกิดขึ้นกับเด็ก เด็กมีความสุข กล้าคิดกล้าแสดงออก รักการอ่านเขียน มีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งส่งผลดีต่อพัฒนาการทั้งในส่วนของการพัฒนาการทางภาษา (ภาษามลายูถิ่นและภาษาไทย) และความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระอื่นๆ พร้อมทั้งสามารถปฏิบัติตัวตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและวัฒนธรรมส่วนกลางได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับวัย ซึ่งเป็นที่พอใจของผู้ปกครอง ครู และชุมชน สำหรับสังคมภายนอกก็เกิดความเข้าใจในปัญหาในพื้นที่มากขึ้นและเข้าใจความสำคัญของการนำภาษาท้องถิ่นมาร่วมในการจัดการเรียนการสอนในระบบโรงเรียนของรัฐ ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา (ภาษาไทย - มลายูถิ่น) ถูกนำไปประยุกต์ใช้กับเยาวชนในพื้นที่อื่นๆ ที่มีภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่นต่างไปจากภาษาและวัฒนธรรมส่วนกลาง ได้แก่ กลุ่มเขมรถิ่นไทย จ.สุรินทร์ กลุ่มขมุ จ.น่าน กลุ่มละเวอะ จ.แม่ฮ่องสอน เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้รับการเสนอให้เป็นต้นแบบ (Good Functioning Model) สำหรับการจัดการศึกษาของประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ลาวและประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆ อีกด้วย

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา (ภาษาไทย – มลายูถิ่น), จังหวัดชายแดนภาคใต้